

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 309/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen suometsien avohakkuista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Tiina Elo /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 309/2025 vp:

Millä kaikilla keinoin hallitus voisi rajoittaa avohakkuita suometsissä ja

aikooko se ryhtyä toimenpiteisiin suometsien avohakkuiden vähentämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Avohakkuiden rajoittamista käsiteltiin laajasti eduskunnassa ja sen maa- ja metsätalousvaliokunnassa (KAA 9/2019 vp, MmVM 13/2021 vp, EK 43/2021 vp) 2019–2021. Lausumassaan eduskunta tällöin muun muassa edellytti, että valtion metsissä käytetään monipuolisesti erilaisia metsänkäsittelymenetelmiä ja kullekin alueelle ja kasvupaikalle valitaan sille parhaiten soveltuva menetelmä. Maa- ja metsätalousministeriö myös toimitti maa- ja metsätalousvaliokunnalle vuonna 2022 eduskunnan pyytämän selvityksen jatkuvan kasvatuksen lisäämisen keinoista valtion mailla.

Erilaiset metsänkäyttömenetelmät täydentävät toisiaan. Jaksollisella ja jatkuvalla metsänkasvatuksella on kokonaiskestävyyden kannalta hyötyjä ja haittoja, jotka tulee metsänkäsittelymenetelmää valittaessa ottaa huomioon. Jokaiseen metsikköön tulisi valita kasvupaikalle kulloisellakin hetkellä parhaiten soveltuva kasvatustapa, joka parhaiten toteuttaa myös omistajan kyseiselle kohteelle asettamat tavoitteet. Tasaikäisrakenteisissa metsissä siirtyminen jatkuvan kasvatuksen mukaiseen metsänhoitoon tulee toteuttaa hallitusti ja hyödyntäen kattavasti tutkimustietoa ja käytännön kokemuksia.

Metsien kestävä käytön kannalta jatkuvapeitteisten kasvatustapojen suurin haaste ja samalla epävarmuus liittyy luontaisesti syntyvän puuston syntymiseen ja kehitykseen. Pitkällä aikavälillä jatkuvapeitteisessä kasvatuksessa puuston hehtaarikohtainen kasvu jää vähäisemmän puuston vuoksi selkeästi alemmaksi kuin jaksollisessa kasvatuksessa.

Jatkuvassa kasvatuksessa lehtipuusekoituksen ylläpitäminen on erittäin vaikeaa. Seurauksena on metsien puulajikoostumuksen yksipuolistuminen, käytännössä kuusettuminen. Toistuvat poimin-

tahakkuut laajoilta alueilta lisäävät korjuuvaurioita, altistavat puustoa juurikäävälle ja lisäävät tuhorkiä. Jatkuvassa kasvatuksessa myös viljelyn mahdollistama jalostushyöty ja mahdollisuus puulajin vaihtamiseen menetetään.

Jatkuvapeitteiseen kasvatukseen siirtyminen ei itsestään ratkaise monimuotoisuuden turvaamisen ongelmia talousmetsissä, vaan luonnonhoidosta on erikseen huolehdittava myös jatkuvapeitteisessä kasvatuksessa aivan kuten jaksollisessa kasvatuksessakin.

Hiilensidonnan näkökulmasta vaikutusten arvioinnissa keskeistä on tarkastelutaso ja aikajänne. Pienemmän kasvun ja puustoon sitoutuneen hiilivaraston vuoksi myös hiilensidonta jää pitkällä aikavälillä jatkuvapeitteisessä kasvatuksessa jaksollista alhaisemmaksi. Turve on erittäin suuri hiilivarasto. Kun ojitetun metsän turve kuivuu, kiihtyy hajotustoiminta ja hiiltä vapautuu ilmakehään. Pitämällä metsä peitteisenä, säätelee puusto kuivatusta haihduttamalla ja talousmetsän kunnostusojituksia voidaan vähentää. Jatkuvapeitteisyydellä kasvihuonekaasupäästöjä sekä vesistökuormitusta aiheuttavat suuret vaihtelut pohjavedenpinnan tasossa voidaan siis melko hyvin välttää. Jatkuvaan kasvatukseen soveltuvilla turvemailla siirtyminen jatkuvapeitteisyyteen tuottaisi positiivisen ilmastovaikutuksen.

Metsähallituksen nykyisessä omistajapolitiikassa on linjattu, että peitteellistä metsänkäsittelyä käytetään kohteilla, joille se ekologisesti sekä metsänhoidollisesti soveltuu tai sen käytölle on muusta maankäytöstä (esim. virkistyskäyttö, porotalous tai saamelaiskulttuurin harjoittaminen) johtuva peruste. Turvemaiden uudistamisessa pyritään ensi sijassa peitteiseen käsittelyyn. Metsähallitus myös kerää tietoa ja kokemusta jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen soveltamismahdollisuuksista vuonna 2019 perustetuilta havaintoalueilta.

Hallitusohjelman mukaisesti yksityismetsissä laajasti sovellettavia metsänhoidon suosituksia uudistetaan ja niiden käytettävyyttä parannetaan. Peitteisen metsänkasvatuksen ohjeistusta rehevillä turvemailla tullaan vuosina 2025–2027 päivittämään.

Ennallistamisasetuksen kansallisen suunnitelman toimeenpanosta tulevat ennallistamisvelvoitteet tulevat hyvin todennäköisesti vaikuttamaan suometsien metsänkäsittelyyn. Toimenpiteet jalautetaan ensisijaisesti metsänhoitosuosistusten kautta.

Hallitus toteuttaa linjauksensa mukaisesti kansallista metsästrategiaa, joka korostaa aktiivista ja monipuolista metsänhoitoa, metsien kasvun parantamista ja metsien monimuotoisuuden turvaamista. Kansallisen metsästrategian mukaisesti esimerkiksi tehokkaita vesiensuojeluratkaisuja otetaan laajempaan käyttöön ja suometsien ilmastokestävää hoitoa kehitetään.

Hallitus katsoo, että metsänkäsittelymenetelmien aktiivinen kehittäminen ja monipuolistaminen on perusteltua. Metsien kokonaiskestävä käyttö edellyttää kullekin kasvupaikalle soveltuvaa met-

sanhoidon harjoittamista. Yksittäisten menetelmien kategorinen kieltäminen tai vahva rajoittaminen ei siksi ole perusteltua. Voimakas ohjaus vielä vajavaisesti tunnettujen menetelmien käyttöön voisi johtaa suurilla pinta-aloilla epäoptimaalisiin ratkaisuihin niin puuntuotannon, luonnonsuojelun, ilmastotavoitteiden kuin sosiaalisen kestävyysdenkin yhteensovittamisessa.

Helsingissä 13.10.2025

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

VN/29993/2025-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: